

92-gruppen

Forum for Bæredygtig Udvikling

GLOBALT FOKUS

- Folkelige organisationers udviklingssamarbejde

15. december 2015

Høringsvar fra Globalt Fokus¹ og 92-gruppen² ang. konceptnoten for programmerne 'Danida Business SDG Partnerships' og 'Investment Project Development'

Vi har med interesse modtaget og læst konceptnoten for de to nye programmer, og har på denne baggrund følgende bemærkninger.

Sustainable Development Goals som ramme

Vi mener at målsætningen om, at programmerne skal bidrage til bæredygtig og inklusiv økonomisk udvikling er fornuftig. Endvidere er det helt rigtigt, at programmerne eksplicit adresserer de nye Sustainable Development Goals (SDG'erne), og at overholdelsen og implementeringen af FN's 'Guiding Principles on Business and Human Rights' og OECD's 'Guidelines for Multinational Enterprises' ses som nødvendig forudsætning for opnåelsen af disse.

Inddragelsen af SDG'erne som overordnet strategisk målsætning giver donor, virksomheder, NGO'er og andre involverede aktører en relevant og bredt anerkendt ramme for at samarbejde om at udvikle og fremme bæredygtige forretningsmodeller. Det er i denne sammenhæng positivt, at der med programmerne søges systemiske forandringer, idet bistandsinitiativer som disse dels bør søge at opnå udviklingseffekter bredere end blot vækst og beskæftigelse, og dels bør bidrage aktivt til den grundlæggende omstilling som alle verdens lande har forpligtet sig til med målene. Særligt Danida Business SDG Partnerships, der promoverer innovative bidrag til opnåelsen af SDG'erne ved at søge systemiske forandringer på sektor- og virksomhedsniveau, kan udover konkrete resultater bidrage med udviklingen af nye forretningsmodeller for både donor, den private sektor og civile samfundsaktører med fokus på at skabe bæredygtig udvikling. Begge programmer bør sikre at der er klar additionalitet/merværdi ift. investeringer der ville være opstået organisk under givne markedsvilkår.

Multi-stakeholder approach

Fsva. Danida Business SDG Partnerships noterer vi os med glæde, at inddragelsen af et bredt spektrum af aktører (såsom civilsamfundsorganisationer, erhvervsorganisationer, fagforeninger, academia, etc.) som relevante samarbejdspartnere er indskrevet i konceptnoten. Vi mener, at sådanne multi-stakeholder partnerskaber mere effektivt kan adressere programmets målsætninger i de konkrete kontekster og sikre additionalitet ift. regulære investeringer eller forretningsinitiativer. I denne sammenhæng kan civilsamfundsorganisationer spille en væsentlig rolle i at sikre programmets fokus på fattigdomsreduktion og lokal udviklingseffekt i samarbejde med privatsektorpartnere. Danske NGO'er og deres lokale civilsamfundspartnere besidder ofte et lokalkendskab og en ekspertise, der kan være yderst relevant at bringe i spil i forhold til erhvervsinitiativer i udviklingslande, og skabe en katalyserende effekt der rækker langt ud over partnerskaber imellem enkelte virksomheder. Det er derfor yderst relevant, at der i programmet lægges op til at støtte multi-stakeholder partnerskaber, og at det vil være muligt for civilsamfundsorganisationer at være implementerende i disse. Denne strategiske tilgang ligger også i tråd

---

¹ Globalt Fokus er en platform for omkring 80 danske civilsamfundsorganisationer, som arbejder med international udvikling, miljø og humanitært arbejde. 3F og Afrika Kontakt er medlemmer af Globalt Fokus, men er ikke medunderskrivere på denne henvendelse.

² 92-gruppen er i denne sag tegnet af: Amnesty International, dansk afdeling, Care Danmark, Dansk International Bosætningservice – DIB, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, IBIS, IWGIA, Kvindernes U-landsudvalg, Mellempfolkeligt Samvirke, Sex & Samfund, U-landsforeningen Svalerne, Vedvarende Energi, Verdens Skove, WWF Verdensnaturfonden, Dansk Røde Kors.

92-gruppen

Forum for Bæredygtig Udvikling

GLOBALT FOKUS

- Folkelige organisationers udviklingssamarbejde

med Danidas civilsamfundspolitik, som ser civilsamfundsorganisationer spille en vigtig rolle i at fremme bæredygtig udvikling og respekt for menneskerettigheder.

Overordnet finder vi det positivt, at de danske ambassader tænkes en større og klarere rolle ift. de involverede aktører i forberedelsen og implementeringen af støttede aktiviteter. Dette kan styrke kontekstanalyser, samarbejde med relevante myndigheder, sammenhæng med bilaterale programmer hvor relevant, etc. Vi håber det også betyder at fokus på at styrke udviklingslandenes egne private sektorer styrkes yderligere – bæredygtig udvikling opnås ikke kun ved at hente investeringer og løsninger udefra. Generelt finder vi endvidere, at binding af bistandsmidler til danske virksomheder er uhensigtsmæssig og ikke i sig selv bidrager til opnåelsen af Danmarks udviklingspolitiske målsætninger.

I forlængelse af ovenstående finder vi det positivt, at ansvaret for Danida Business SDG Partnerships lægges i Udenrigsministeriet som besidder relevante kompetencer og infrastruktur for effektiv og gennemsigtig tværorganisatorisk læring med interessenter i Danmark og med relevante landeprogrammer. Dette gør det endvidere muligt at bygge på tidligere erfaringer, andet udviklingssamarbejde samt organisationens eksisterende kompetencer ift. bæredygtig udvikling.

CSR og menneskerettighedsbaseret tilgang

Det er endvidere positivt, at der lægges vægt på en menneskerettighedsbaseret tilgang til udvikling i tråd med Danmarks strategi for udviklingssamarbejde. Principperne i UN Guiding Principles (UNGPs) slår fast, at virksomheder har et ansvar for at respektere menneskerettighederne, og at stater samtidig har en forpligtelse til at sikre, at dette ansvar overholdes. Det er derfor meget positivt at konstatere, at bl.a. disse principper gøres til forudsætning for støtte under programmet. Denne forudsætning bør understreges således at ansøgere (virksomheder, CSO'er, mv.) ikke blot bør 'promote' disse standarder (UNGP og OECD Guidelines for Multinational Enterprises), men pålægges at handle i overensstemmelse med disse samt miljømæssige safeguards, der afspejler konventioner og retningslinjer på området. Det kan i denne forbindelse forvirre, at udvisning af ansvarlig forretningspraksis fra danske virksomheder, NGO'er og partnere fremstilles som en antagelse (side 6) og ikke en forudsætning for programmet. Det anbefales derfor, at disse standarder ekspliciteres som en forudsætning for støtte under programmerne. Ligeledes bør miljømæssige safeguards i tråd med internationale konventioner og retningslinjer nævnes, så fokus på miljøhensyn integreres i arbejdet med programmerne.

Vi efterlyser nogle klarere retningslinjer og en vejledning for, hvordan virksomheder og organisationer skal leve op til de nævnte internationale standarder for CSR. Eksempelvis er operationaliseringen af UNGPs nyt territorie for mange, og bør derfor udfoldes så alle partnere, inkl. mellemstore og små virksomheder, kan efterleve dem. Der findes allerede en række værktøjer og retningslinjer, der kan guide implementeringen af de sociale og miljømæssige krav i standarderne³, og man kunne med fordel henvise til disse eller udvikle en lignende vejledning på baggrund af eksisterende. Især for ansvarlig skattepraksis i den private sektor anbefales det at retningslinjer udarbejdes, da der endnu ikke foreligger disse fra dansk side.

Samtidig bør denne vigtige forudsætning udvides til også at gælde IFU, der som statsejet institution skal leve op til samme ansvar som staten (UNGP Pillar 1). Det er for nuværende blot noteret, at IFU forholder sig

---

³ Eksempler kan inkludere FN's guide (http://www.ohchr.org/Documents/Publications/HR.PUB.12.2_En.pdf), Kommissionens guide for SMV'er (http://www.responsible-practices.eu/attachments/article/426/human-rights-sme-guide-final_en.pdf), diverse sektorspecifikke guides (ICT: http://shiftproject.org/sites/default/files/ECHRSG.ICT_.pdf, olie og gas: http://www.ihrb.org/pdf/eu-sector-guidance/EC-Guides/O&G/EC-Guide_O&G.pdf), mfl.

92-gruppen

Forum for Bæredygtig Udvikling

GLOBALT FOKUS

- Folkelige organisationers udviklingssamarbejde

til UN Global Compact, men idet IFU benyttes som administrator af erhvervsinstrument under udviklingsbistanden, bør IFU underlægges krav om efterlevelse af UNGP i den kontraktlige aftale imellem UM og IFU.

Vi finder generelt fokuset på CSR i konceptnoten positivt. I denne henseende er det vigtigt, at begrebet og dets operationalisering udfoldes. Dette indebærer eksempelvis, at afsnittet om nødvendig omhu (due diligence) bliver tydeligere for at undgå, at programmerne ikke forårsager eller bidrager til negativ påvirkning af menneskerettigheder, klima- og miljøskader og/eller skatte- eller korrupsionsskandaler. For at styrke dette fokus yderligere, bør programmerne referere til Mægling og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd (MKI) i sager, hvor der måtte opstå uoverensstemmelser om efterlevelse af UNGP og OECD Guidelines i forbindelse med implementeringen af et projekt.

Udviklingseffekter

På side 4 noteres det, at formålet med Investment Project Development at støtte virksomheder, der ønsker at udvikle investeringsprojekter, der kunne blive relevante for IFU og lægger sig i forlængelse af IFUs mandat. Erhvervsprogrammet finansieres af danske bistandsmidler, der er underlagt de overordnede principper om fattigdomsbekæmpelse og fremme af menneskerettigheder. Det anbefales derfor, at IFU som administrator af programmet geares bedre til at tænke udviklingseffekter bedre ind i aktiviteter under programmet og generelt. Dette er særlig relevant i forhold til den type indikatorer, der opstilles, for at måle effekten af programmerne. Her er det vigtigt at tænke bredere end vækst og jobskabelse; et kritikpunkt som er gået igen i tidligere evalueringer af Danidas erhvervsprogrammer. I denne sammenhæng finder vi det positivt at der er inkluderet indikator for "*level of contribution to tax payment*". Vi mener, at SDG-kompasset⁴ kan bruges som inspiration til at skabe en sammenhæng imellem erhvervsindsatser og bæredygtig udvikling.

Mht. SDG partnerskabsfaciliteten er det positivt, at inklusiv jobskabelse er et stærkt fundament i det kommende program, som f.eks. udtrykt i indikatoren '*Number of decent jobs established and maintained (men and women)*'. I forlængelse af ovenstående vil vi foreslå, at denne indikator udvides med et fokus på '*poor people including women and youth*' så inklusiviteten sikres. Endvidere vil vi foreslå, at der i '*Monitoring mechanisms*' og '*Results framework*' inkluderes en indikator for miljøpåvirkning.

Manglen på '*skilled labour*' er såvel en flaskehals for økonomisk vækst som en uoverstigelig barriere for mange fattige og unge. Hvis danske virksomheder udelukkende rekrutterer fra den eksisterende '*skills base*', vil der desuden ikke være tale om nye jobs. For at styrke udviklingseffekterne af programmet bør der derfor inkluderes et fokus på '*skills development*'.

Vi værdsætter intentionerne om at skabe mulighed for at civilsamfundsorganisationer kan indgå i privat sektor samarbejde mhp. at forfølge kommercielt bæredygtige udviklingspolitiske mål. Vi finder dog at krav om 50% egenfinansiering af business plan i praksis vil betyde at potentiale for inddragelse af civilsamfundsorganisationer ikke vil blive realiseret. Vi foreslår derfor, at egenfinansieringskrav helt udelades eller reduceres til 25% i tilfælde hvor civilsamfundsorganisationer indeholdt i partnerskabet samt at in-kind bidrag fra civilsamfundsorganisationer i form af frivillig tid monetariseres baseret på beløbsgrænser for danske inputs i eksisterende Danida regler for civilsamfundsstøtte.

---

⁴ SDG Compass, <http://sdgcompass.org/>